

✉ 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

Országgyűlés Hivatala

Képviselői önálló indítvány

Dr. Szili Katalin asszonynak
az Országgyűlés elnökének

Irományszám: T/4119
Érkezett: 2007 OKT 15.

Helyben

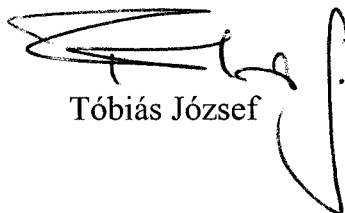
Tisztelt Elnök Asszony!

A Hárszabály 85. § (2) bekezdése alapján benyújtjuk a pártfinanszírozás átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslat.

A törvényjavaslat 1-6. §-ainak, valamint 20. § (8) bekezdéseinek és 21. §-ának elfogadásához az Alkotmány 63. § (3) bekezdése, 7-19. §-ainak, valamint 20. § (2)-(5) bekezdéseinek elfogadásához az Alkotmány 71. § (3) bekezdése, 20. § (1) és (9) bekezdésének elfogadásához az Alkotmány 62. § (2) bekezdése, 63. § (3) bekezdése és 71. § (3) bekezdése, 20. § (6) bekezdéseinek elfogadásához az Alkotmány 62. § (2) bekezdése, 20. § (7) bekezdésének elfogadásához az Alkotmány 63. § (3) bekezdése és 71. § (3) bekezdése alapján a jelenlévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges.

A Hárszabály 92. § (1) bekezdése alapján kezdeményezzük a törvényjavaslat sürgős tárgyalását, az ehhez szükséges aláírásokat csatoljuk.

Budapest, 2007. október 14.

Tóbiás József

Puch László

2007. évi ... törvény

a pártfinanszírozás átláthatóvá tételéről

1. §

A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Ptv.) 3. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A bíróság az ügyészség indítványára – a párt társadalmi szervezetként való további működésének érintetlenül hagyásával – megállapítja a párt működésének megszűnését, ha a párt

- éves beszámolási kötelezettségét és annak közzétételét elmulasztotta, és azt a határidő lejártát követő hat hónapon belül nem pótolta, vagy
- egymást követő két általános országgyűlési választáson nem állít jelöltet.”

2. §

A Ptv. 4. §-át megelőző fejezetcím és a Ptv. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A párt bevételei, vagyona, gazdálkodása

4. § (1) A párt bevétele

- a tagok által fizetett – a párt belső szabályzatában meghatározott mértékű – tagdíjból,
- a központi költségvetésből – az általános országgyűlési választás eredménye alapján – juttatott támogatásból,
- az e törvényben meghatározott költségvetési támogatásból,
- az állam által az e törvény alapján ingyenesen átadott ingatlanokból vagy a helyi önkormányzat által biztosított ingyenes vagy kedvezményes ingatlanhasználatból
- természetes személyek hozzájárulásaiból, az ahhoz adott költségvetési támogatásból,
- végintézkedés alapján természetes személyek hagyatékából,
- a párt e törvényben meghatározott gazdálkodó tevékenységéből és a párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet osztalékából,
- bankhitel- vagy bankkölcsönszerződés alapján a rendelkezésére bocsátott összegből képződik.

(2) A párt vagyona a mérlegében szereplő összes eszközének és összes kötelezettségének (ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is) a különbözete (saját tőke).

(3) A párt részére – az (1) bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve –

- az állam,
- költségvetési szerv,
- helyi önkormányzat, illetve annak szerve,
- jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet

hozzájárulást nem adhat, illetve e szervezetektől a párt hozzájárulást nem fogadhat el.

(4) A párt hozzájárulást más államtól nem fogadhat el. A párt névtelen hozzájárulást nem fogadhat el.

(5) Egy naptári év alatt a természetes személytől kapott, az év első napján irányadó kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegének kétszeresét meghaladó összegű hozzájárulást a párt köteles – a hozzájárulást adó természetes személy neve és az összeg megjelölésével – az éves beszámolójának kiegészítő mellékletében feltüntetni.

(6) A pénzbeli támogatáson kívül hozzájárulásnak (támogatásnak) minősül a pártnak térítés nélkül átadott eszköz; a párttól átvállalt tartozás; a párt számára ellenérték nélkül történt engedményezés; a párt javára a jogosult által elengedett követelés; az önkéntesek által végzett tevékenység kivételével a párt számára ellenérték nélkül nyújtott szolgáltatás, vagyoni értékű jog, illetve e jog

gyakorlásának átengedése is. Ebben az esetben a hozzájárulás értékét a pártnak olyan értéken kell megállapítania, mint amilyen ellenértéket független felek összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesítenek vagy érvényesítenének (a továbbiakban: szokásos piaci ár), és azt a (5) bekezdésben foglaltak szerint kell közzétenni.

(7) Amennyiben a (6) bekezdésben meghatározott hozzájárulásért a párt ellenértéket fizet, de ez a szokásos piaci árnál alacsonyabb, az értékkülönböt – a helyi önkormányzat vagy a helyi önkormányzati költségvetési szerv tulajdonában álló ingatlan bérbeadásának kivételével – kell hozzájárulásnak tekinteni.

(8) Ha a párt részére a hozzájárulást nem pénzben nyújtották, a párt köteles annak értékeléséről (értékének meghatározásáról) gondoskodni. Ha a párt a (3)-(5) bekezdésben foglalt szabályt megsértve tiltott, nem pénzbeli hozzájárulást fogadott el, annak értékét – szükség szerint a szokásos piaci ár figyelembevételével – az Állami Számvevőszék állapítja meg.

(9) Az a párt, amelyik a (3)-(5) bekezdésben foglalt szabályt megsértve hozzájárulást fogadott el, köteles annak ellenértékét – az Állami Számvevőszék felhívására – 15 napon belül a központi költségvetésnek befizetni. Késedelem esetén a tartozást adók módjára kell behajtani. A párt költségvetési támogatását ezen kívül az elfogadott hozzájárulás értékét kitevő összeggel csökkenteni kell. Ha a párt nem részesül az 5. § (2) bekezdése alapján központi költségvetési támogatásban, akkor – az elfogadott hozzájárulás értékének megfelelő összeg befizetésén felül – ráfordításként elszámolva köteles a tiltott hozzájárulás értékének megfelelő összeget – az Állami Számvevőszék felhívását követő egy éven belül – a központi költségvetésbe befizetni.”

3. §

A Ptv. 5. § (3)-(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, egyben a § a következő (5)-(6) bekezdésekkel egészül ki:

„(3) A költségvetési támogatás felosztása szempontjából a választás eredményét első ízben az Országgyűlés megalakulását követő második negyedév első napjától kell figyelembe venni azzal, hogy a választás naptári évére a párt választhatja a választás előtti támogatásának további folyósítását.

(4) A pártok támogatására fordítandó összeget az állami költségvetésről szóló törvény állapítja meg azzal, hogy az nem lehet alacsonyabb az előző évi támogatások összegénél. A költségvetési támogatások kifizetése negyedévenként történik, a negyedév első napján.

(5) A párt az országgyűlési képviselők általános választásának évében külön költségvetési támogatásra jogosult, feltéve, hogy a párt országos összesítésben megszerezte a területi választókerületek első érvényes választási fordulójában leadott érvényes szavazatok legalább 1%-át. A támogatásra fordítható összeg a választás évében a (2) bekezdésben meghatározott támogatások összegének másfélszerese. E támogatás a pártokat a területi választókerületek első érvényes fordulójában az adott pártra leadott szavazatok arányában, de legfeljebb a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény 40. § (2) bekezdésében meghatározott, az országgyűlési képviselők általános választására irányadó összeg erejéig illeti meg. Az e bekezdésben meghatározott költségvetési támogatást a választás eredményének jogerőre emelkedését követő 30. napig kell kifizetni.

(6) A párt – a 4. § (6) bekezdésében meghatározott hozzájárulás kivételével – az egy naptári év alatt természetes személyektől kapott, személyenként az év első napján irányadó kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegének kétszeresét meg nem haladó összegű hozzájárulásokkal megegyező, de legfeljebb a párt 5. § (2) bekezdésében meghatározott éves költségvetési támogatásával megegyező összegű további költségvetési támogatásra jogosult, amelyet az éves beszámolójának közzétételét követő második negyedév első napján kell kifizetni.”

4. §

A Ptv. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) A párt a költségeinek fedezése és vagyonának gyarapítása érdekében a következő gazdálkodó tevékenységeket folytathatja:

a) politikai céljainak és tevékenységének megismertetése érdekében kiadványokat jelentethet meg és terjeszthet, a pártot szimbolizáló jelvényeket és más ilyen célú tárgyakat árusíthat, és pártrendezvényeket szervezhet;

b) a tulajdonában álló ingatlanokat és ingókat díj ellenében hasznosíthatja és elidegenítheti.

(2) A pártnak az (1) bekezdésben meghatározott gazdálkodó tevékenysége után nem kell társasági adót fizetnie.

(3) A párt egyszemélyes gazdálkodó szervezetet alapíthat, más gazdálkodó szervezetben azonban részesedést nem szerezhet.

(4) A párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet és a párt által alapított alapítvány más gazdálkodó szervezetben részesedést nem szerezhet.

(5) A párt a pénzeszközeit bankbetétbe vagy nyilvánosan forgalomba hozott állampapírba fektetheti. A párt a IV/B. fejezet szerinti éves beszámolóban közzéteszi bankbetétben vagy állampapírban elhelyezett pénzeszközökre vonatkozó adatokat.

(6) A párt, a párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet, a párt által alapított alapítvány közbeszerzési eljárásban ajánlattevő, illetve alvállalkozó nem lehet, és – a 9/A. §-ban meghatározott támogatásban részesülő alapítvány kivételével – állami vagy helyi önkormányzati megrendelés teljesítésében nem vehet részt.”

5. §

(1) A Ptv. a 9/A. §-t követően a következő fejezetcímmel és 9/B-9/F. §-sal egészül ki:

„IV/B. fejezet

A párt könyvvizetési és beszámoló-készítési kötelezettsége

9/B. § (1) A párt könyvvizetési és beszámoló-készítési kötelezettségének a számvitelről szóló külön törvény (a továbbiakban: számviteli törvény) előírásai szerint köteles eleget tenni, az e törvényben foglalt eltérésekkel.

(2) A párt által – a naptári évvel egyező üzleti évről – készítendő éves beszámoló mérlegből, eredmény-kimutatásból és kiegészítő mellékletből áll. A pártnak üzleti jelentést nem kell készítenie.

(3) A párt könyvvizetésének és beszámolójának a párt valamennyi önálló jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeti egysége adatait is magában kell foglalnia.

9/C. § (1) A párt kettős könyvvitelt köteles vezetni.

(2) A könyvvizetési szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányítására, vezetésére, az éves beszámoló elkészítésével megbízott vagy e tevékenységek végzésére alkalmazott személy tekintetében alkalmazni kell a számviteli törvényben foglalt előírásokat.

(3) Mentessül a (2) bekezdés szerinti kötelezettség alól az a párt, amelynél az éves (éves szintre átszámított) összes bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában – ennek hiányában a tárgyévben várhatóan – a tízmillió forintot nem haladja meg.

(4) Kötelező a számviteli törvény szerinti könyvvizsgálat annál a pártnál, amelynél az éves (éves szintre átszámított) összes bevétel az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában – ennek hiányában a tárgyévben várhatóan – meghaladja az 50 millió forintot.

(5) A párt a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott – kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékokat vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt – éves beszámolóját az üzleti év mérleg-fordulónapját követő 150.

napig a Magyar Közlönyben, valamint a saját honlappal rendelkező párt a honlapján is köteles közzétenni és ugyanezen határidőig az Állami Számvevőszéknek megküldeni.

9/D. § (1) A mérleg tagolását az 1. melléklet tartalmazza.

(2) Az 1. mellékletben megadott mérleg tételeinek továbbtagolása megengedett.

(3) A mérlegben minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év adatát, és külön oszlopban kell szerepeltetni az előző üzleti évre (évekre) vonatkozó – az ellenőrzés, az önellenőrzés által tett – megállapítások miatti módosításokat.

(4) Az éves beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a pártnak a mérleg fordulónapján meglevő eszközeit és forrásait mennyiségben és értékben.

(5) A saját tőke induló tőkéből, tőkeváltozásból, lekötött tartalékból, értékelési tartalékból és mérleg szerinti eredményből áll.

(6) Induló tőkeként az alapítók (tagok) által az alapításkor vagy tőkeemeléskor véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értékét kell kimutatni.

(7) Tőkeváltozásként kell kimutatni a számviteli törvény előírásai szerint tőketartaléknak, eredménytartaléknak minősülő tételeket, továbbá az előző üzleti évek mérleg szerinti eredményét, ideértve a mérleg szerinti eredménynek az ellenőrzés, az önellenőrzés során tett módosításait is.

(8) A mérleg szerinti eredmény az eredmény-kimutatásba ilyen címen beállított összeggel egyezik meg.

(9) A nem pénzbeli juttatások, hozzájárulások eszközeit a szokásos piaci áron kell a megfelelő eszközcsoportban a juttatás, a hozzájárulás jogcímének megfelelő bevétellel szemben állományba venni.

9/E. § (1) Az eredmény-kimutatás tagolását a 2. melléklet tartalmazza.

(2) A 2. mellékletben megadott eredmény-kimutatás tételei tovább tagolhatók.

(3) Az eredmény-kimutatásban minden tételnél fel kell tüntetni az előző üzleti év adatát, és külön oszlopban kell szerepeltetni az előző üzleti évre (évekre) vonatkozó – az ellenőrzés, az önellenőrzés által tett – megállapítások miatti módosításokat.

(4) A párt olyan nyilvántartást köteles vezetni, amelyből a kapott támogatások (hozzájárulások) összege támogatónként, adományozóként – a támogató vagy adományozó nevének, születési évének, lakcímének és adóazonosító jelének megjelölésével – megállapítható. A nyilvántartáshoz az Állami Számvevőszék férhet hozzá.

(5) A pénzbeli hozzájárulásokat, adományokat a pénzmozgással egyidejűleg, a nem pénzbeli juttatásokat, hozzájárulásokat pedig azok átvételének, igénybevételének időpontjával kell a megfelelő bevételek között elszámolni.

(6) Az eredmény-kimutatásban elkülönítve kell bemutatni a központi költségvetésből kapott pénzbeli és nem pénzben nyújtott támogatásokat, valamint az egyéb pénzbeli hozzájárulásokat, adományokat, nem pénzbeli juttatásokat, egyéb hozzájárulásokat.

(7) A számviteli törvény szerint az egyéb bevételek, illetve a személyi jellegű ráfordítások és az egyéb ráfordítások között elszámolt, kapott, illetve adott támogatásokat (juttatásokat, hozzájárulásokat) elkülönítetten kell a könyvviteli nyilvántartásokban rögzíteni és az eredmény-kimutatás megfelelő kiemelt tételében bemutatni.

(8) Amennyiben a kapott, illetve az adott támogatásokat (juttatásokat, hozzájárulásokat) a számviteli törvény szerint a rendkívüli bevételek, illetve a rendkívüli ráfordítások között kell elszámolni, úgy azokat az eredmény-kimutatásban a rendkívüli bevételek, illetve a rendkívüli ráfordítások tételén belül a (7) bekezdésben hivatkozott kiemelt tételek szerinti bontásban kell bemutatni (tovább részletezni).

9/F. § (1) A kiegészítő mellékletben – a (2)-(8) bekezdések figyelembevételével – a párt sajátos gazdálkodásával, működésével összefüggő számszerű adatokat és szöveges magyarázatokat kell bemutatni.

(2) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell – az 5. § (2) bekezdése alapján – a költségvetésből származó támogatásoknál a költségvetési törvénytől való eltéréseket, különös tekintettel – a 4. § (9) bekezdése alapján – az Állami Számvevőszék jelzésére végrehajtott támogatáscsökkentésre,

továbbá a tiltott gazdálkodási tevékenység miatti költségvetési befizetéseket a jogcím és az összeg feltüntetésével.

(3) A kiegészítő mellékletben részletesen be kell mutatni a kampányfinanszírozásra kapott állami támogatás összegét és annak felhasználását, valamint az 5. § (5) bekezdésében meghatározottakra is tekintettel minden egyéb, állami támogatáson kívül kapott hozzájárulást a forrás és a felhasználás megjelölésével.

(4) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a nem saját tulajdonú ingatlanok kedvezményes vagy ingyenes használatából adódó – a szokásos piaci áron számított – nem pénzbeli hozzájárulás (támogatás) értékét.

(5) A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet és alapítvány nevét, székhelyét, továbbá az egyszemélyes gazdálkodó szervezet esetében a vezető tisztségviselőkkel kapcsolatban a számviteli törvény alapján nyilvánosságra hozandó adatokat.

(6) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni a 6. § (5) bekezdése szerinti adatokat.

(7) A kiegészítő mellékletben fel kell tüntetni a párt képviselőjére jogosult személy (személyek) nevét, továbbá a párt tisztségviselőinek nyújtott támogatások jogcímét és összegét.

(8) A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az egyéb pénzbeli hozzájárulások, adományok, a nem pénzbeli juttatások, hozzájárulások közül – a hozzájárulást, juttatást adó, adományozó megnevezésével és az összeg (érték) megjelölésével – azokat, amelyek a 4. § (1) bekezdésében meghatározott természetes személyektől származnak.”

(2) A Ptv. a 9/F. §-t követően a következő fejezetcímmel és 9/G. §-sal egészül ki:

„IV/C. Fejezet

A párttal együttműködő ifjúsági társadalmi szervezet

9/G. § (1) Ha a párttagság utánpótlásának megteremtése és kinevelése érdekében a párt olyan, jellemzően ifjúsági tagságú társadalmi szervezettel köt egy naptári évre szóló együttműködési megállapodást, amely alapszabályában a párttal azonos vagy azzal rokon politikai nézetek képviselőjét tűzi ki céljául (a továbbiakban: ifjúsági társadalmi szervezet), az együttműködés időtartama alatt az ifjúsági társadalmi szervezet központi költségvetési támogatásra jogosult. Ha a párt több ifjúsági társadalmi szervezettel köt ilyen megállapodást, a költségvetési támogatásra ezek a párt által megjelölt arányban jogosultak.

(2) Ha a pártnak az (1) bekezdésben meghatározott célkitűzéseket követő szervezeti egységét a párt alapszabálya jogi személlyé nyilvánítja, a párt e szervezeti egységet is megjelölheti a költségvetési támogatásra jogosultként.

(3) A költségvetési támogatást az ifjúsági szervezet a vállalt politikai nézetek tagjai körében való terjesztésére és a tagok politikai tevékenységének elősegítésére, politikai kultúrájuk fejlesztésére használhatja fel.

(4) Az (1) bekezdés szerinti költségvetési támogatás összege az ifjúsági társadalmi szervezettel együttműködő pártnak az 5. § (2) bekezdése alapján járó központi költségvetési támogatás 5 %-a, amelynek kifizetése az ifjúsági társadalmi szervezet részére az 5. § (4) bekezdése szerinti ütemezésben történik.

(5) A központi költségvetési támogatásra jogosult ifjúsági társadalmi szervezet e törvénynek a pártra irányadó rendelkezései szerint fogadhat el további hozzájárulást, ennek megfelelően köteles gazdálkodni, közzétenni a kapott hozzájárulásokat, könyvviteli tevékenységet folytatni és beszámolni a gazdálkodásáról. E kötelezettségek megszegése esetén az ifjúsági társadalmi szervezet az Állami Számvevőszék felhívására a pártra irányadó rendelkezések szerint köteles a költségvetés részére befizetést teljesíteni.

(6) Az ifjúsági társadalmi szervezet párt részére támogatást, hozzájárulást nem adhat.”

6. §

(1) A Ptv. 10. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Közigazgatási szerv a párt pénzügyi-gazdasági ellenőrzésére nem jogosult, ide nem értve a központi költségvetés, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, illetve az elkülönített állami pénzalap javára teljesítendő kötelező befizetések, valamint ezek visszaigénylésének ellenőrzését. A párt az e bekezdésben meghatározott ellenőrzés során megtagadhatja a politikai tevékenységével összefüggő adatokat tartalmazó iratokba való betekintést, valamint az e tevékenységével összefüggő kérdésben való nyilatkozattételt.”

(2) A Ptv. 10. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha az Állami Számvevőszék azt észleli, hogy a párt a gazdálkodása körében jogellenesen járt el, felhívja a törvényes állapot helyreállítására. Súlyosabb törvénytértés esetén, vagy ha a párt nem tesz eleget a felhívásnak, az Állami Számvevőszék elnöke a párt ellen az ügyészségnél kereset benyújtását indítványozhatja.”

7. §

A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 4. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A választást legkorábban 90 nappal, legkésőbb 72 nappal a szavazás napja előtt kell kitűzni. A választást úgy kell kitűzni, hogy a szavazás napja – ide nem értve a megismételt szavazást – ne essen nemzeti ünnepre vagy a Munka Törvénykönyve szerinti munkaszüneti napra, illetve az azokat megelőző vagy követő napra.”

8. §

A Ve. 40. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„40. § (1) A választási kampány a választás kitűzésének napjától a szavazást megelőző nap 0 óráig tart.

(2) A választási kampányra a független jelölt legfeljebb tízmillió forintot, illetve a jelölő szervezet és a jelölt együttesen jelöltenként legfeljebb tízmillió forintot fordíthat. Ezt az összeget a 2010. évtől kezdődően a Központi Statisztikai Hivatal által a tárgyévét megelőző évre megállapított fogyasztói árindexszel növelni kell.

(3) A szavazást megelőző nap 0 órától a szavazás befejezéséig választási kampányt folytatni tilos (kampánycsend).

(4) A pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Ptv.) 4. § (3) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott szerv a 44. § (2) bekezdésében meghatározott időtartamon belül a tevékenységét ismertető, magyarázó vagy népszerűsítő hirdetést vagy közérdekű közleményt nem tehet közzé, továbbá a 40/A. § rendelkezései szerint sem folytathat kampánytevékenységet.

(5) E fejezet rendelkezéseinek alkalmazásában jelölt és jelölő szervezet alatt érteni kell a jelöltként vagy jelölő szervezetként a választási eljárás későbbi szakaszában magát bejelenteni kívánó személyt és szervezetet is.”

9. §

A Ve. a 40. §-t követően a következő alcímmel és 40/A-40/B. §-sal egészül ki:

„A választási kampányban részt vevő személyek és szervezetek

40/A. § (1) A 149. § o) pontjában meghatározott választási kampányt bármely jelölt és jelölő szervezet folytathat.

(2) Kampányidőszakban jelöltként vagy jelölő szervezetként magát bejelenteni nem kívánó személy vagy szervezet – ide nem értve az időszaki sajtótermékek kiadója, a műsorszolgáltató, valamint egyéb távközlési hálózaton hírszolgáltatást vagy üzenetküldő szolgáltatást végző szolgáltató (a továbbiakban együtt: sajtószerv) tevékenységét – azt követően folytathat a 149. § o) pontjában meghatározott választási kampányt, ha a választás kitűzését követő 10 napon belül bejelentésére az Állami Számvevőszék – nevének, lakcímének vagy székhelyének, valamint szervezet esetében képviselője nevének közlésével – nyilvántartásba vette.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott személy vagy szervezet akkor vehető nyilvántartásba, ha igazolja, hogy a választást megelőző naptári év első napjától a nyilvántartásba vétel kezdeményezéséig teljesítette a Ptv. 4. § (4)-(9) bekezdésében a párt részére előírt követelményeket.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott személy vagy szervezet kampánytevékenységére a 42-43. §-ban a jelöltre, jelölő szervezetre megállapított szabályokat kell alkalmazni.

(5) A (2) bekezdésben meghatározott személy vagy szervezet politikai hirdetés megrendelője nem lehet.”

Kampányszámla

40/B. § (1) A jelölő szervezet, a jelölt és a 40/A. §-ban meghatározott szervezet a nyilvántartásba vételének napjáig a kampány költségeivel összefüggő kifizetések teljesítésére külön bankszámlát (a továbbiakban: kampányszámla) nyit, és annak számát, valamint a számlakezelő hitelintézetet bejelenti az Állami Számvevőszéknek. Ezt az Állami Számvevőszék a honlapján közzéteszi.

(2) Politikai hirdetés közzétételének, plakát előállításának, plakát elhelyezésére szolgáló felület használatának, szórólapok vagy egyéb küldemények kézbesítésének, valamint választási gyűlés céljára szolgáló helyszín bérletének ellenértékét, továbbá a 45. § szerinti adatszolgáltatás díját, illetve bármely, a kampány [149. § o) pont] fogalmi körébe tartozó cselekmény elvégzésének költségét a kampányszámláról történő átutalással kell kiegyenlíteni.

(3) A hitelintézet a kampányszámláról a választási kampány ideje alatt a számlatulajdonos, valamint az Állami Számvevőszék részére hetente küld bankszámlakivonatot. Az Állami Számvevőszék a bankszámlakivonat oldalhú másolatát a honlapján közzéteszi.”

10. §

A Ve. 42. §-át megelőző alcím és a Ve. 42. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Plakát

42. § (1) A választási kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a független jelöltek engedély nélkül készíthetnek plakátot. A plakát olyan sajtóterméknek minősül, amely engedély és bejelentés nélkül előállítható.

(2) Az azonos méretű és azonos megjelenéssel rendelkező plakátoknak jelölő szervezetenként, illetve független jelöltenként a jelölt, jelölő szervezet nevéből vagy annak rövidítéséből és legalább 6 számjegyű számból képzett egyedi azonosító jelet (a továbbiakban: kampányjel) kell adni. A kampányjelet az Országos Választási Iroda képzí.

- (3) A plakáton fel kell tüntetni a független jelölt, illetve a jelölő szervezet nevét, a plakát kiadásáért felelős természetes személy nevét, a plakátból készített példányszámot, valamint a kampányjelet.
- (4) A plakát képét, valamint – a plakát mérete szerinti bontásban – a (3) bekezdésben meghatározott adatokat a független jelölt vagy a jelölő szervezet a közzétételét megelőzően az Országos Választási Irodának elektronikus úton megküldi. Az Országos Választási Iroda a plakát képét, méretét és példányszámát a honlapján közzéteszi. Egyebekben a plakátra a sajtóról szóló jogszabályokat kell alkalmazni.”

11. §

A Ve. a következő 42/A. §-sal egészül ki:

- „42/A. § (1) Plakát – a (2)-(6) bekezdésben meghatározott kivételekkel – korlátozás nélkül elhelyezhető.
- (2) A választási kampány idején a választópolgár választói akaratának befolyásolására irányuló plakátot csak a jelölt, a jelölő szervezet és a 40/A. § (2) bekezdése alapján nyilvántartásba vett szervezet vagy személy helyezhet el.
- (3) Plakátot elhelyezni kizárólag a felület reklámozási célú használatára jogosult személy vagy szerv hozzájárulásával lehet.
- (4) A felület használatára jogosult személy vagy szerv a szavazás napját követő 3 napon belül a területi választási irodát tájékoztatja arról, hogy mely független jelölt vagy jelölő szervezet számára mekkora felületet, milyen időszak tekintetében, milyen ellenérték fejében, milyen kampányjellel ellátott plakát elhelyezésére engedett át. A területi választási iroda e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.
- (5) Egyes középületeken vagy a közterület meghatározott részén plakát elhelyezését a helyi önkormányzat, a fővárosban a fővárosi önkormányzat műemlékvédelmi, környezetvédelmi okból rendeletben megtilthatja. Közigazgatási szerv elhelyezésére szolgáló épületen vagy azon belül plakátot elhelyezni tilos.
- (6) A plakátot úgy kell elhelyezni, hogy az ne fedje más jelölt vagy jelölő szervezet plakátját, és károkozás nélkül eltávolítható legyen. A plakátot az, aki elhelyezte, vagy akinek érdekében elhelyezték, a szavazást követő harminc napon belül köteles eltávolítani.”

12. §

A Ve. 44. §-t megelőző alcím, valamint a 44. § helyébe a következő rendelkezés lép:

„Politikai hirdetés

44. § (1) A kampányidőszakban a sajtószerv a független jelöltek és a jelölő szervezetek számára azonos feltételekkel tehet közzé a választópolgár választói akaratának befolyásolására irányuló hirdetést (a továbbiakban: politikai hirdetés).
- (2) A műsorszolgáltató politikai hirdetést csak a választást megelőző 21. napot követően sugározhat.
- (2) A politikai hirdetés elhelyezésére szolgáló felület felett, illetve a hirdetés sugárzása előtt a „Fizetett politikai hirdetés” szöveget fel kell tüntetni. A politikai hirdetéshez véleményt, értékelő magyarázatot fűzni tilos.
- (3) Amennyiben sajtószerv politikai hirdetést kíván közölni, a választás kitűzését követő öt munkanapon belül az Állami Számvevőszékhez eljuttatja hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vesz. A sajtószerv az árjegyzékét a honlapján közzéteszi.

(4) Politikai hirdetést kizárólag olyan sajtószerv közölhet, amelynek hirdetési árjegyzékét az Állami Számvevőszék nyilvántartásba vette. Politikai hirdetés csak a nyilvántartásba vett árjegyzék által meghatározott ellenérték fejében közölhető.

(5) A (3) bekezdésben meghatározott sajtószerv a szavazás napját követő 15 napon belül az Állami Számvevőszéket tájékoztatja a közzétett politikai hirdetésekről. A tájékoztatás tartalmazza, hogy az egyes független jelöltek és a jelölő szervezetek politikai hirdetéseit kinek a megrendelésére, kinek az érdekében, milyen ellenérték fejében, mely időpontban és milyen terjedelemben tette közzé. Az Állami Számvevőszék e tájékoztatásokat a honlapján közzéteszi.

(6) A sajtószerveknek a választási kampányban való részvételére egyebekben a sajtóról, illetve a rádiózásról és televíziózásról szóló törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.”

13. §

(1) A Ve. 45. § (1) és (2) bekezdése a következő rendelkezés lép:

„(1) A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv a névjegyzékben szereplő választópolgárok családi és utónevét, valamint lakcímét a jelölteknek, jelölő szervezeteknek kérésükre, díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett a szavazás napja előtti 20. napot követően átadja. A szolgáltatás nem, életkor vagy lakcím szerinti csoportosításban is igényelhető. Nem lehet átadni azon választópolgárok adatait, akik külön törvény alapján megtiltották név- és lakcímadataik harmadik személynek történő kiadását.

(2) A közszemlére tett névjegyzék másolatát a helyi választási iroda vezetője a jelölt, jelölő szervezet által írásban bejelentett igény alapján díjfizetés ellenében, azonos feltételek mellett, a szavazás napja előtti 20. napot követően – legfeljebb szavazóköri bontásban – a jelölt, jelölő szervezet számára átadja. A másolaton nem szerepelhetnek azon választópolgárok adatai, akik külön törvény alapján megtiltották név- és lakcímadataik harmadik személynek történő kiadását.”

14. §

A Ve. 92. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„92. § (1) A választásra fordítható pénzüsszeg szempontjából figyelembe vehető jelöltek számát a 91. § (2) bekezdése szerint kell megállapítani.

(2) Minden jelölő szervezetnek és független jelöltnek a választás eredményének jogerőre emelkedését követő 60 napon belül a Magyar Közlönyben nyilvánosságra kell hoznia a választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegét, forrását és felhasználásának módját, így különösen a 40/B. § szerinti kiadásokat.

(3) A 40/A. § (2) bekezdésében meghatározott személy vagy szervezet a (2) bekezdés szerinti adatokról az ott meghatározott határidőn belül tájékoztatja az Állami Számvevőszéket. A tájékoztatásban a természetes személytől kapott, a személy vagy szerv kampánytevékenysége kiadásainak fedezésére szolgáló minden hozzájárulást – a hozzájárulást adó megnevezésével és az összeg megjelölésével – fel kell tüntetni. A tájékoztatót az Állami Számvevőszék a honlapján közzéteszi.

(4) Az Országos Választási Iroda, illetőleg a területi választási iroda a szavazás napját követő harminc napon belül megküldi az Állami Számvevőszéknek a 42. § és a 42/A. § alapján kezelésében levő adatokat.

(5) A választásra fordított állami és más pénzeszközök, továbbá egyéb hozzájárulások felhasználását – a (4) bekezdésben meghatározott adatokat is felhasználva – az Állami Számvevőszék a választás második fordulóját követő egy éven belül az országgyűlési képviselőhez jutott jelölő szervezetek és független jelöltek tekintetében hivatalból, egyéb jelölő szervezetek és független jelöltek, valamint a 40/A. § (2) bekezdésében meghatározott személyek vagy szervezetek

tekintetében a választáson indult bármely jelölt vagy jelölő szervezet kérelmére ellenőrzi. Az ellenőrzés iránti kérelmet a választás második fordulóját követő 3 hónapon belül lehet benyújtani. A kérelemhez bizonyítási indítványt kell csatolni.

(6) Az Állami Számvevőszék a jelölő szervezet, a független jelölt, illetve a 40/A. § (1) bekezdésében meghatározott személy vagy szervezet által szolgáltatott adatok mellett a (4) bekezdésben meghatározott, valamint egyéb, tudomására jutó adatokat az ellenőrzés során felhasználhatja.

(7) Ha a (2), illetve a (3) bekezdésben meghatározott adatok egyes kampánykiadások tekintetében attól eltérő árat tartalmaznak, mint amelyet független felek összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesítenek vagy érvényesítenének (a továbbiakban: szokásos piaci ár), az Állami Számvevőszék az ellenőrzése során a szokásos piaci árat veszi figyelembe.

(8) Az a jelölő szervezet, független jelölt, illetve a 40/A. § (2) bekezdésében meghatározott személy vagy szervezet, akinek vagy amelynek a kampánykiadásait az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatóban szereplő bevételek nem fedezik, a különbözet összegének kétszeresét a központi költségvetés részére köteles befizetni.

(9) Az a jelölő szervezet vagy független jelölt, amely vagy aki a 40/B. § (2) bekezdésében meghatározott kiadásokat nem a kampányszámlájáról történő átutalással teljesíti, a törvény szerint átutalással teljesítendő kifizetés összegének kétszeresével megegyező összeget a központi költségvetés részére köteles befizetni. Ezt a kötelezettségét nem érinti, ha a (8) bekezdés szerinti kötelezettségszegés miatt is köteles a központi költségvetés részére befizetést teljesíteni.

(10) A (8)-(9) bekezdésben meghatározott befizetési kötelezettség az azt követő tizenötödik napon válik esedékessé, amikor a kötelezettség fennállását az Állami Számvevőszék megállapítja. Késedelem esetén a tartozást adók módjára kell behajtani.”

15. §

A Ve. 99. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyben a § jelenlegi szövege az (1) bekezdés jelölést kapja:

„(2) Az európai parlamenti képviselők választása során a választási kampányra a jelölő szervezet és jelöltjei együttesen legfeljebb a 40. § (2) bekezdésében száz jelöltre meghatározott összeget fordíthatják.”

16. §

A Ve. a következő 106/A. §-sal egészül ki:

„106/A. § (1) A helyi önkormányzati képviselők és polgármestereinek választásával összefüggő kampány során a jelölő szervezet, illetve a jelölt nem köteles kampányszámlát nyitni.

(2) A helyi önkormányzati képviselők és polgármestereinek választásával összefüggő kampány során a 42. § (2)-(4) bekezdését és a 42/A. § (4) bekezdését nem kell alkalmazni.”

17. §

A Ve. 115/J. §-a a következő (5)-(6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A települési kisebbségi önkormányzati képviselők választásával összefüggő kampány során a jelölő szervezet és a jelölt nem köteles kampányszámlát nyitni.

(6) A települési kisebbségi önkormányzati képviselők választásával összefüggő kampány során a 42. § (2)-(4) bekezdését és a 42/A. § (4) bekezdését nem kell alkalmazni.”

18. §

A Ve. 115/R. §-a a következő (2)-(3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők választásával összefüggő kampány során a jelölő szervezet és a jelölt nem köteles kampányszámlát nyitni.

(3) A területi és az országos kisebbségi önkormányzati képviselők választásával összefüggő kampány során a 42. § (2)-(4) bekezdését és a 42/A. § (4) bekezdését nem kell alkalmazni.”

19. §

A Ve. a 122. §-t követően a következő alcímmel és 122/A. §-sal egészül ki:

„Népszavazási kampány

122/A. § (1) A népszavazási kampányban a kampány a népszavazás napját megelőző 40. napon kezdődik, és a népszavazás napját megelőző nap 0 órájáig tart.

(2) A népszavazási kezdeményezést benyújtó – ha népszavazási kampányt kíván folytatni –, továbbá a népszavazási kampányt folytató párt köteles kampányszámlát nyitni a 40/B. § rendelkezései szerint és az ott meghatározott kifizetéseket a kampányszámláról teljesíteni. A népszavazási kampányban részt vevő egyéb szervezetre, természetes személyre a 40/A. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(3) Az (2) bekezdésben megjelöltekre a népszavazásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegének, forrásának és felhasználásának nyilvánosságra hozatala, illetve ellenőrzése tekintetében a 92. § rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

20. §

(1) Ez a törvény 2009. január 1-jén lép hatályba.

(2) A Ve. 149. § l) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„l) *plakát*: választási vagy népszavazási falragasz, hirdetés, felirat, szórólap,”

(3) A Ve. 149. § o) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában)

„o) *választási kampány*: a választópolgár választói akaratának befolyásolása, különösen a választási program ismertetése, jelölt, lista, jelölő szervezet bemutatása, népszerűsítése vagy bírálata, választási gyűlés szervezése, plakát elhelyezése, önkéntesek igénybevétele,”

(4) A Ve. 149. §-a a következő s) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„s) *népszavazási kampány*: a választópolgár választói akaratának befolyásolása, különösen a népszavazási kérdés meghatározott irányú eldöntése melletti vagy elleni álláspont népszerűsítése vagy bírálata, e célból gyűlés szervezése, plakát elhelyezése, önkéntesek igénybevétele.”

(5) A Ve. 99/A. §-ában a „93. §” szövegrész helyébe a „92-93. §” szöveg, 116. §-ában a „89. §, 99/O. §” szövegrész helyébe a „89. §, a 92. § és a 99/O. §” szöveg lép.

(6) Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 14. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A párt törvénysértése esetén az ügyész keresetet indít a párt ellen. A kereset indításának előkészítése érdekében az ügyész – a reá irányadó szabályok szerint – a párttól felvilágosítást kérhet, valamint iratok, adatok rendelkezésre bocsátását kérheti.”

(7) A Ptv. 5. § (2) bekezdésének negyedik mondatában „a szavazáson részt vett választók szavazatának 1%-át” szövegrész helyébe „országos összesítésben a területi választókerületek első érvényes választási fordulójában leadott érvényes szavazatok legalább 1%-át” szöveg, a Ve. 51. § (1) bekezdésében a „kivonat” szövegrész helyébe a „kivonat, valamint a kampányszámla megnyitását igazoló bankszámlakivonat másolatának”, 52. § (2) bekezdésében a „lakcímét,” szövegrész helyébe a „lakcímét, a kampányszámla megnyitását igazoló bankszámlakivonat másolatát,” szöveg lép.

(8) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg a Ptv. 1. melléklete helyébe e törvény 1. melléklete, 2. melléklete helyébe e törvény 2. melléklete lép.

(9) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

- a) a Ptv. 9. §-a, 11. § (2) bekezdése, 12. §-a, valamint 14-19. §-a,
- b) a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 1990. évi LXII. törvény,
- c) a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény módosításáról és az 1990. évi országgyűlési választásokon minősített pártok részére központi székház juttatásáról szóló 1991. évi XLIV. törvény,
- d) a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 1992. évi LXXXI. törvény,
- e) a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény módosításáról szóló 2003. évi XLVI. törvény,
- f) a Ve. 151. §-a és 151. §-t megelőző alcíme, 155. §-t megelőző alcíme, 155-159. §-a, 161-162. §-a, 165. §-a, 168. §-a,
- g) a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról szóló 1990. évi LXIV. törvény, valamint a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 1998. évi XXIX. törvény,
- h) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény, valamint az országos népszavazásról és népi kezdeményezésről szóló 1998. évi III. törvény módosításáról szóló 2000. évi XXII. törvény,
- i) a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény módosításáról szóló 2005. évi LXXXI. törvény 1-61. §-a, 63. § (2) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja.

21. §

(1) A Ptv. e törvény 5. §-ával megállapított rendelkezéseit először a 2009. évről szóló beszámoló elkészítésénél kell alkalmazni.

(2) A párt köteles mennyiségi felvétellel és egyeztetéssel megállapítani és leltárba foglalni a 2008. december 31-én meglévő eszközeinek és azok forrásainak mennyiségét és értékét, valamint ezek alapján az 1. melléklet szerinti mérleget elkészíteni.

(3) A (2) bekezdés szerinti mérlegben szereplő eszközök és kötelezettségek különbözetét saját tőkeként (ezen belül megfelelően részletezve) kell kimutatni.

(4) A Ptv. 5. § (2) bekezdésének alkalmazása során a pártok számára 2009-ben biztosított támogatások összege a 2008. évre biztosított támogatások összegének háromszorosa.

22. §

A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 211. §-a a következő új h) ponttal egészül ki:

(Aki a választási eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó választás, népszavazás vagy népi kezdeményezés során)

„h) a választási eljárásról szóló törvénynek a jelöltként vagy jelölő szervezetként magát bejelenteni nem kívánó személy vagy szervezet kampánytevékenységére vonatkozó szabályait megszegi, *(büntetést követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.)*

„A párt éves beszámolójának mérlege

- A. Befektetett eszközök
    - I. Immateriális javak
    - II. Tárgyi eszközök
    - III. Befektetett pénzügyi eszközök
      - 1. Párt által létrehozott egyszemélyes gazdálkodó szervezetben
      - 2. Egyéb befektetések
      - 3. Értékpapírok
      - 4. Bankbetétek
      - 5. Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítése

  - B. Forgóeszközök
    - I. Készletek
    - II. Követelések
    - III. Értékpapírok
    - IV. Pénzeszközök

  - C. Aktív időbeli elhatárolások
- Eszközök (aktívák) összesen
- D. Saját tőke
    - I. Induló tőke
    - II. Tőkeváltozás
    - III. Lekötött tartalék
    - IV. Értékelési tartalék
    - V. Mérleg szerinti eredmény

  - E. Céltartalékok

  - F. Kötelezettségek
    - I. Hátrasorolt kötelezettségek
    - II. Hosszú lejáratú kötelezettségek
    - III. Rövid lejáratú kötelezettségek

  - G. Passzív időbeli elhatárolások
- Források (passzívák) összesen”

„A párt éves beszámolójának eredmény-kimutatása

1. Értékesítés bevétele
  2. Tagdíjak bevétele
  3. Központi költségvetésből származó támogatás
  4. Országgyűlési képviselőcsoport támogatás
  5. Egyéb pénzbeli hozzájárulások, adományok
  6. Egyéb nem pénzbeli juttatások, hozzájárulások
  7. Egyéb bevételek
- A. Működési összes bevétel (1+2+3+4+5+6+7)
1. Működési költségek
    - 1.1 Anyagjellegű ráfordítások
    - 1.2 Személyi jellegű ráfordítások
    - 1.3 Értékcsökkenési leírás
  2. Adott pénzbeli támogatások
    - 2.1 Támogatás a párt országgyűlési képviselőcsoportja részére
    - 2.2 Támogatás jogi személyeknek
    - 2.3 Támogatás jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetnek
    - 2.4 Támogatás természetes személyeknek
  3. Térítés nélkül átadott eszközök miatti ráfordítások
  4. Egyéb ráfordítások
- B. Működési összes költség (ráfordítás) (1+2+3+4)
- C. A működés eredménye (A-B)
- D. Pénzügyi műveletek bevétele
ebből: saját alapítású egyszemélyes gazdálkodó szervezettől kapott osztalék
- E. Pénzügyi műveletek ráfordítása
- F. Pénzügyi műveletek eredménye (D-E)
- G. Rendkívüli bevételek
- H. Rendkívüli ráfordítások
- I. Rendkívüli eredmény (G-H)
- J. Mérleg szerinti eredmény (+C±F±I)”

INDOKOLÁS

a pártfinanszírozás átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslathoz

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A pártfinanszírozás átláthatóvá tételéről szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: Javaslat) célja, hogy a párt- és kampányfinanszírozás rendszerét átláthatóbbá tegye, a visszaélések lehetőségét korlátozza.

A pártok gazdálkodásának átláthatóságát, ellenőrizhetőségét a pártok működéséről és gazdálkodásáról szóló 1989. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Ptv.) hatályos szabályai nem biztosítják megfelelően. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3. §-a alapelvként rögzíti, hogy meg kell óvni a választás tisztaságát, meg kell akadályozni a választási csalásokat, biztosítani kell az esélyegyenlőséget a jelöltek és a jelölő szervezetek között, meg kell teremteni a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás feltételeit. Problémát jelent, hogy a választási kampányra, a kampányra fordítható kiadásokra, ezek ellenőrzésére vonatkozó hatályos szabályok nem segítik eléggé ezeket az alapelveket az érvényesítését. A Javaslat ezekre a hiányosságokra, illetve a gyakorlatban felmerült anomáliákra kíván megoldási javaslatokat nyújtani.

A Javaslat legjelentősebb eredménye – a pártok gazdálkodására vonatkozó rendelkezések újraszabályozása mellett –, hogy a pártok számviteli kötelezettségének megteremtésével világos és átlátható kereteket teremt a pártfinanszírozás ellenőrzéséhez. A keretek kialakításán túl a Javaslat megerősíti az Állami Számvevőszék ellenőrzési jogosítványait. Az Állami Számvevőszék így például a pártok gazdálkodásának, a választási kampány finanszírozásának szabálytalansága esetén megállapíthatja a is sújtó, törvényben rögzített szankciókat. A nem megfelelő működés akár a pártok megszűnését is eredményezheti. Az átláthatóságot nemcsak az Állami Számvevőszék, hanem a nyilvánosság is biztosítja. A pártok gazdálkodásáról szóló éves beszámoló, a pártok választási kampány-költségvetéséről készített tájékoztató kötelező közzététele az ellenőrzés eredményességét, a joggyakorlás törvényességét erősíti. A pártgazdálkodás szabályainak újdonsága, hogy a parlamenti választás évében, utólag, a választási eredmény alapján egyszeri, jelentősebb központi költségvetési támogatást kaphatnak a pártok.

A Javaslat a jogalkalmazási tapasztalatok figyelembevételével újraalkotja a választási kampány finanszírozására vonatkozó rendelkezéseket. Az eddig hézagosan szabályozott sajtóhirdetések-, valamint a plakátok – különös tekintettel az óriásplakátok – használata a Javaslat elfogadásával átláthatóbbá válik. Újdonságként jelenik meg, hogy a főbb kampánykiadások ellenértékét csak egy nyilvános forgalmú kampányszámláról lehet.

A Javaslat a párt állami támogatását jelentősen megemeli, ugyanakkor a természetes személyekre korlátozza az adománygyűjtő tevékenységet. Ez a szabályozás megfelelő forrásokat biztosít a pártok számára programjuknak a választók számára való bemutatásához, ugyanakkor a pártokat érdekeltté teszi a kis összegű adományok gyűjtésében.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat új szabályként állapítja meg, hogy a pártok könyvvezetési és beszámoló-készítési kötelezettségüknek a számvitelről szóló külön törvény előírásai szerint kötelesek eleget tenni. A Javaslat e kötelezettség alapján vezeti be azt a rendelkezést, hogy a bíróság az ügyészség indítványára – a párt társadalmi szervezetként való további működésének érintetlenül hagyásával – megállapítja a párt működésének megszűnését amennyiben a párt éves beszámolási- és beszámoló közzétételi kötelezettségének nem tesz eleget, vagy azt a határidő lejártát követő hat hónapon belül nem pótolja.

A 2. §-hoz

A Javaslat a pártok könyvvizetési és beszámoló-készítési kötelezettségét figyelembe véve meghatározza, hogy mi minősül a párt bevételének, illetve vagyonának. A Javaslat ennek keretében taxatív felsorolja a párt bevételeit. A rendelkezés egyrészt pontosabban tartalmazza a hatályos Ptv.-ben a párt vagyonaként megjelenő bevételi forrásokat, másrészt pedig ki is egészíti ezeket. Az újonnan megjelenő források a következők: az országgyűlési képviselők általános választásának évében külön költségvetési támogatás biztosítása, az állam által – külön törvény alapján – biztosított vagy a helyi önkormányzat által biztosított ingyenes vagy kedvezményes ingatlanhasználat, a természetes személyektől kapott támogatások. Jelentősebb változás a hatályos szabályokhoz képest, hogy a Javaslat nem ad lehetőséget arra, hogy a párt vállalatot alapítson, illetve bevételt szerezzen jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok vagyoni hozzájárulásaiból. A párt vagyona a mérlegében szereplő összes eszközének és összes kötelezettségének – ideértve a céltartalékokat és az időbeli elhatárolásokat is – a különbözete.

A Javaslat garanciális szabályként rögzíti, hogy az állam, költségvetési szerv, helyi önkormányzat, illetve annak szerve, jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet – a törvényben foglalt kivételektől eltekintve – hozzájárulást pártnak nem adhat, illetve e szervezetektől a párt hozzájárulást nem fogadhat el. Kizárt továbbá, hogy a párt más államtól hozzájárulást fogadjon el. A pártfinanszírozás átláthatóságát biztosítja, hogy a párt névtelen hozzájárulást nem fogadhat el.

A Javaslat az átláthatóság megteremtése érdekében szabályozza, hogy mely hozzájárulásokat kell a pártnak az éves beszámolójának kiegészítő mellékletében – a hozzájárulást adó megnevezésével és az összeg megjelölésével – feltüntetni.

A Javaslat a visszaélések elkerülése érdekében a hatályos szabályoknál szigorúbb szankciókat állapít meg arra az esetre, amennyiben a párt a törvény rendelkezéseit megsértve hozzájárulást fogad el. Ezeknek a hozzájárulásoknak az (ellen)értékét a párt köteles – az Állami Számvevőszék felhívására – 15 napon belül a központi költségvetésnek befizetni; késedelem esetén ez az (ellen)érték adók módjára behajtható tartozásnak minősül. További szankció, hogy a párt költségvetési támogatását az így elfogadott hozzájárulás értékét kitevő összeggel csökkenteni kell, illetve ha a párt nem részesül központi költségvetési támogatásban, akkor – az így elfogadott hozzájárulás (ellen)értékének befizetésén felül – ráfordításként elszámolva köteles a tiltott hozzájárulás (ellen)értékének megfelelő összeget – az Állami Számvevőszék felhívását követő egy éven belül – a központi költségvetésbe befizetni. Garanciális, a közpénzek felhasználásának jogszerűségét biztosító szabály, hogy a törvény szabályait megsértve elfogadott, tiltott, nem pénzbeli hozzájárulás (ellen)értékét az Állami Számvevőszék állapítja meg.

A javaslat a korábbi jogértelmezési bizonytalanságok elkerülése érdekében pontosan meghatározza a hozzájárulás, támogatás fogalmát. Ennek értelmében hozzájárulásnak minősül a pártnak térítés nélkül átadott eszköz; a párttól átvállalt tartozás; a párt számára ellenérték nélkül történt engedményezés; a párt javára a jogosult által elengedett követelés; a párt számára ellenérték nélkül nyújtott szolgáltatás, vagyoni értékű jog, illetve e jog gyakorlásának átengedése. Ellenérték nélküli hozzájárulás esetén – a könyvvizetési és beszámoló-készítési kötelezettség teljesítése érdekében – a hozzájárulás értékeként a szokásos piaci árat, azaz a független felek által összehasonlítható körülmények esetén egymás között érvényesített vagy érvényesítendő értéket kell figyelembe venni. Ha a párt részére a hozzájárulást nem pénzben nyújtják, a párt köteles annak értékeléséről (értékének meghatározásáról) gondoskodni. A visszaélések elkerülése érdekében a Javaslat rögzíti, hogy amennyiben a hozzájárulásért a párt ellenértéket fizet, de ez a szokásos piaci árnál alacsonyabb, az értékkülönbséget hozzájárulásnak kell tekinteni.

A 3. §-hoz

A Javaslat a pártok új bevételi forrásaként jelöli meg az országgyűlési képviselők általános választásának évében nyújtott külön költségvetési támogatást. A parlamenti választás évében a pártok utólag, a választási eredmény alapján egyszeri támogatást kapnak. Erre a támogatásra az a párt a jogosult, amelyik országos összesítésben megszerezte a területi választókerületek első érvényes választási fordulójában leadott érvényes szavazatok legalább 1%-át. A támogatásra fordítható összeg a választás évében a Ptv. 5. § (2) bekezdésében meghatározott támogatások összegének másfélszerese. E támogatás a pártokat a területi választókerületek első érvényes fordulójában az adott pártra leadott szavazatok arányában illeti meg. A Javaslat rendelkezik a költségvetési támogatás kifizetésének időpontjáról is.

A Javaslat a pártok és a társadalom közötti szorosabb interakció megteremtése érdekében rögzíti, hogy a párt éves rendes költségvetési támogatásának mértékéig a kis összegű, természetes személyektől származó adományok minden forintjához még egy forintot hozzátesz az állami költségvetés.

A 4. §-hoz

A Javaslat módosítja a pártok gazdálkodására vonatkozó hatályos szabályokat. A Javaslat megszünteti a pártok gazdálkodó tevékenysége körében a termékek értékesítése, szolgáltatások nyújtása esetére biztosított általános forgalmi adó alóli mentességet. A pártok ezentúl vállalatot nem, csak egyszemélyes gazdálkodó szervezetet alapíthatnak. A párt, a párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet, a párt által alapított alapítvány más gazdálkodó szervezetben részesedést nem szerezhet. A Javaslat pontosítja a párt befektetési tevékenységére vonatkozó szabályokat. Ennek értelmében a párt a pénzeszközeit csak bankbetétbe vagy állampapírba fektetheti.

A Ptv. új rendelkezése, hogy a párt, a párt által alapított egyszemélyes gazdálkodó szervezet, a párt által alapított alapítvány közbeszerzési eljárásban ajánlattevő, illetve alvállalkozó nem lehet, és – a párt működését segítő, tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítvány kivételével – állami vagy helyi önkormányzati megrendelés teljesítésében nem vehet részt.

Az 5. §-hoz

A Ptv. új – „A párt könyvvezetési és beszámoló-készítési kötelezettsége” című – fejezettel egészül ki. A Javaslat a pártok finanszírozásának átláthatósága érdekében rendelkezik a pártok könyvvezetési és beszámoló-készítési kötelezettségéről. A kötelezettség teljesítésére vonatkozó speciális szabályokat a Ptv., a mögöttes szabályokat a számvitelről szóló törvény határozza meg.

A Javaslat a pártok számára kettős könyvviteli kötelezettséget ír elő, különösen nagy gondot fordít a számvitelről szóló törvényben foglalt garanciák – könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok elvégzője, kötelező könyvvizsgálat – megtartására, ugyanakkor figyelembe veszi a kis költségvetésű pártok érdekeit is, hiszen meghatározott bevétellel nem rendelkező pártok mentesülnek a könyvviteli kötelezettség alól.

A könyvviteli kötelezettség mellett a Javaslat részletes szabályokat tartalmaz a pártok beszámolójáról. Ennek keretében a Javaslat tartalmi és formai követelményeket – így például a mérleg tagolásának, a leltár összeállításának, az eredmény-kimutatás, a pártok bevételeit tartalmazó nyilvántartás vezetésének, a kiegészítő melléklet elkészítésének szabályait – határoz meg a beszámoló elkészítéséhez. A Javaslat az átláthatóság és a nyilvánosság biztosítása érdekében

rögzíti, hogy a párt a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott – kötelező könyvvizsgálat esetén a könyvvizsgálói záradékot vagy a záradék megadásának elutasítását is tartalmazó független könyvvizsgálói jelentéssel együtt – éves beszámolóját az üzleti év mérleg-fordulónapját követő 150. napig a Magyar Közlönyben, valamint a saját honlappal rendelkező párt a honlapján is köteles közzétenni és az Állami Számvevőszéknek megküldeni.

A Javaslat megteremti a pártok ifjúsági szervezeteinek normatív finanszírozását, mivel a párt éves működési támogatásának 5%-át juttatja a párt által megjelölt társadalmi szervezetként vagy a párt tagozataként működő ifjúsági szervezetnek. E szervezeteknek azonban vállalniuk kell a pártokra vonatkozó szigorú gazdálkodási szabályok megtartását.

A 6. §-hoz

A Javaslat a Ptv. 10. § (2) bekezdésének szabályait úgy változtatja meg, hogy a közigazgatási szervek a központi költségvetés, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai, illetve az elkülönített állami pénzalap javára teljesítendő kötelező befizetések, valamint ezek visszaigénylésének ellenőrzése keretében a pártok pénzügyi-gazdasági tevékenységét ellenőrizhetik. A pártok autonómiáját biztosítja az ellenőrzés célhoz kötöttsége, továbbá az a garanciális szabály, hogy a pártok az ilyen típusú ellenőrzések során megtagadhatják a politikai tevékenységével összefüggő adatokat tartalmazó iratokba való betekintést, valamint az e tevékenységével összefüggő kérdésben való nyilatkozattételt.

A Javaslat továbbá pontosítja a Ptv. azon rendelkezését, amely az Állami Számvevőszék elnökének bírósági eljárás kezdeményezésére vonatkozó jogosítványait rendezi: az Állami Számvevőszék elnöke a párt ellen az ügyészségnél kereset benyújtását indítványozhatja.

A 7. §-hoz

A választási kampány lerövidítése érdekében a Javaslat rögzíti, hogy legkorábban 90 nappal a szavazás napja előtt lehet kitűzni a választást, mivel a kampány a választás kitűzésével veszi kezdetét.

A 8. §-hoz

A Javaslat új rendelkezéssel egészíti ki a Ve. 40. §-át. Az új rendelkezés célja, hogy a kormányzati szervek ne befolyásolhassák egyetlen politikai szereplő kampánytevékenységét sem. Ennek értelmében az állam, költségvetési szerv, helyi önkormányzat, illetve annak szerve, jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet a szavazás napja előtti 21. naptól kezdve a tevékenységét ismertető, magyarázó vagy népszerűsítő hirdetést vagy közérdekű közleményt nem tehet közzé, továbbá nem folytathat kampánytevékenységet.

A 9. §-hoz

A választás tisztaságának megóvása, a választási csalás megakadályozása, továbbá a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás biztosítása érdekében a Ve. új rendelkezésekkel egészül ki. A választási kampány idején a jelöltnek nem minősülő személy vagy jelölő szervezetnek nem minősülő szervezet – a jelölt vagy jelölő szervezet megbízásából (ha a kampánytevékenység végzése során egyértelműen felismerhető a megbízó személye és a megbízás ténye) folytatott kampánytevékenység kivételével – akkor végezhet a Ve.-ben

meghatározott kampánytevékenységet, ha a választás kitűzését követő 10 napon belül az Állami Számvevőszéknél nyilvántartásba vetette magát. A nyilvántartásba vett szervezetre megfelelően kell alkalmazni a Ve. választási kampányra vonatkozó, továbbá a Ptv. pártfinanszírozásra vonatkozó szabályait.

A választás tisztaságának megóvása, a választási csalás megakadályozása, a jelöltek és a jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás érdekében a Javaslat bevezeti a kampányszámla jogintézményét. A jelölt, illetve a jelölő szervezet – a bejelentésüket megelőzően – a kampány költségeinek fedezésére külön bankszámlát köteles nyitni. A bankszámla biztosítja a Ve. kampányfinanszírozásra, a kampányra fordítható pénzeszközök felhasználására vonatkozó szabályainak megtartását, hiszen egyes kampánytevékenységek csak erről a bankszámláról történő átutalással finanszírozhatók, és az Állami Számvevőszék ezeknek a bankszámláknak a bankszámlakivonatát a nyilvánosság számára hozzáférhetővé teszi.

A 10-12. §-hoz

A Javaslat módosítja a Ve. választási kampánytevékenységre vonatkozó egyes szabályait. A plakátok alkalmazására vonatkozó hatályos szabályok új elemekkel egészülnek ki. A Ve. alapelveit figyelembe véve a Javaslat az azonosíthatóság érdekében előírja, hogy az azonos méretű és azonos megjelenéssel rendelkező plakátoknak jelölő szervezetenként, illetve jelöltenként egyedi azonosító számot kell adni. Garanciális szabály, hogy a plakáton és a szórólapon fel kell tüntetni a jelölt és a jelölő szervezet nevét, a plakát vagy a szórólap kiadásáért felelős természetes személy nevét, a plakátból vagy szórólapból készített példányszámot, plakát esetében annak azonosító számát, valamint a plakát vagy szórólap másolatát. Ezeket az adatokat az Országos Választási Irodának meg kell küldeni a világhálón történő közzététel érdekében.

A plakátok elhelyezésére vonatkozóan is pontosító rendelkezéseket tartalmaz a Javaslat. A felület használatára jogosult személy vagy szerv ugyanis a szavazás napját követő három napon belül az területi választási irodát tájékoztatja arról, hogy mely jelölt vagy jelölő szervezet számára mekkora felületet, milyen időszak tekintetében, milyen ellenérték fejében, mely azonosító számú plakát elhelyezésére engedett át.

A Javaslat felülírja továbbá a Ve. rádió- és televízió-közvetítésre vonatkozó rendelkezéseit. Az új „Politikai hirdetés” alcím alatt a kampányfinanszírozás átláthatósága érdekében a Javaslat előírja, hogy amennyiben kampányidőszakban az időszaki sajtótermékek kiadói, a műsorszolgáltatók, valamint egyéb távközlési hálózaton hírszolgáltatást végző szolgáltatók (a továbbiakban: sajtószerv) politikai hirdetést kívánnak közzéadni, a választás kitűzését követő öt napon belül az Állami Számvevőszékhez eljuttatják hirdetési szolgáltatásainak árjegyzékét, amelyet az Országos Választási Bizottság nyilvántartásba vesz, és honlapján közzétesz. Politikai hirdetési tevékenységet csak a nyilvántartásba vett sajtószervek, csak a nyilvántartásba vett árjegyzék alapján végezhetnek. A plakátra és szórólapra vonatkozó szabályokhoz hasonlóan a politikai hirdetések tekintetében is kötelező tájékoztató nyújtása az Állami Számvevőszéknek.

A 13. §-hoz

A Javaslat úgy módosítja a Ve. adatszolgáltatásra vonatkozó szabályait, hogy a jelölteknek, jelölő szervezeteknek nem lehet átadni azoknak a választópolgároknak az adatait,

akik külön törvény alapján megtiltották név- és lakcímadataik harmadik személynek történő kiadását. Ezeknek a személyeknek az adatai szintén nem szerepelhetnek a közszemlére tett névjegyzék másolatán.

A 14. §-hoz

A választási kampányban felhasznált pénzeszközök ellenőrzésére vonatkozó szabályokat pontosítja a Javaslát. Minden jelölő szervezetnek és független jelöltnek, továbbá az Országos Választási Bizottságnál nyilvántartásba vett jelöltnek, jelölő szervezetnek nem minősülő, kampánytevékenységet folytató személynek vagy szervezetnek kötelessége nyilvánosságra hozni a választásra fordított állami és más pénzeszközök, anyagi támogatások összegét, forrását és felhasználásának módját. A nyilvánosságra hozott tájékoztatók tartalmának szabályszerűségét, a választási kampány finanszírozására vonatkozó szabályok betartását az Állami Számvevőszék ellenőrzi. A Javaslát a szabálytalan kampányfinanszírozás esetére komoly szankciókat vezet be. Így az a jelölő szervezet, független jelölt, illetve kampánytevékenységet folytató személy vagy szervezet, akinek vagy amelynek a kampánykiadásait a tájékoztatóban szereplő bevételek nem fedezik, a különbözet összegének kétszeresét a központi költségvetés részére köteles befizetni; az a jelölő szervezet vagy független jelölt, aki kampányszámláról történő finanszírozás szabályait megsérti, a törvény szerint átutalással teljesítendő kifizetés összegének kétszeresével megegyező összeget a központi költségvetés részére köteles befizetni.

A 15-19. §-okhoz

A Javaslát az európai parlamenti, helyi önkormányzati és a kisebbségi választásokra speciális, e választások sajátosságaihoz igazodó rendelkezéseket határoz meg.

A Javaslát az országos népszavazás tekintetében az országgyűlési választásokra irányadó, szigorú kampányszabályokat rendeli alkalmazni.

A 20-21. §-hoz

A hatályba léptető és technikai módosító rendelkezések mellett a Javaslát az általános deregulációs követelményeknek megfelelően hatályon kívül helyezi a Ptv. már végrehajtott, elavult, illetve a Ve.-ben újraszabályozott rendelkezéseit.

A Javaslát az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvényben kiterjeszti az ügyészi törvényességi felügyeletet a pártokra, meghatározza az ügyész pártokkal szemben érvényesíthető jogait (felvilágosítás kérése; iratok, adatok rendelkezésre bocsátása).

A Javaslát átmeneti rendelkezései között egyértelműsíti, hogy a pártoknak mikortól, milyen formában kell könyvvizelési és beszámoló-készítési kötelezettségüknek először eleget tenni.

A Javaslát a kampánykiadások átláthatóságára vonatkozó szabályok kijátszását a választási csalás bűncselekményének alkalmazási köré vonja.